

Pretrunas starp zaļo kursu un lauksaimniekiem pastāv, bet tās nav nepārvaramas.

vadījumus, iepakojumu un pārkraušanu. Jo mazāk pārtikas tiek izmests, jo mazāk emisiju rodas uz faktiski patērēto produktu.

Svarīga ir arī klimatnoturīgu kultūru un šķirņu izvēle, gudrāka sējumu struktūra, augsnes organiskās vielas saglabāšana, ūdens režīma risinājumi, kā arī risku vadība, tostarp apdrošināšana. Klimata pārmaiņas vienlaikus var pavērt jaunas iespējas – Latvijā var parādīties jaunas kultūras, kuras agrāk šķita neiespējamās, piemēram, jau šobrīd pie mums tiek audzēti arbūzi.

Tāpat Latvijai ir potenciāls piedāvāt pasaules tirgum augstas kvalitātes un augstas pievienotās vērtības pārtiku, ņemot vērā globālā iedzīvotāju skaita pieaugumu un reģionus, kuros pārtikas ražošana klimata dēļ kļūst neiespējama. Būtisks ir arī valsts atbalsts pasākumiem, kas vienlaikus samazina emisijas un veicina efektīvāku, produktīvāku un klimatnoturīgāku lauksaimniecības nozares attīstību.

IZMAIŅAS ĒDIENKARTĒ, NEVIS PĀRTIKAS TRŪKUMS

Biedrības *Zemnieku saeima* ārpolitikas eksperts Valters Zelčs *Likumam un Taisnībai* teica, ka lauksaimniecības nozīme šajā kontekstā nereti tiek aplūkota pārāk vienusīgi, ignorējot gan nozares reālo devumu, gan Latvijas specifisko situāciju. Viņaprāt, Latvijai pilnīgi noteikti spēj sevi nodro-

šināt ar pārtiku tā dēvētajā X stundā. Kopumā Latvijā tiek saražots krietni vairāk pārtikas nekā patērēts, kas ir viens no iemesliem, kāpēc lauksaimniecības nozare ir viens no svarīgākajiem valsts eksporta balstiem.

Ja notiktu sliktākais scenārijs un robežas tiktu pilnībā slēgtas, iedzīvotājiem būtu jārēķinās ar izmaiņām ēdienkartē, taču ne ar pārtikas trūkumu. Nebūtu pieejami tādi produkti kā banāni, apelsīni, avokado vai kafija. Taču pietiktu graudaugu, eļļas augu, piena, olu, gaļas, kā arī lielas daļas augļu un dārzeņu. Būtisks faktors ir arī vietējā pārtikas pārstrāde – pat pilnīgas izolācijas apstākļos Latvija spētu

graudus samalt miltos un pārslās, pienu pārstrādāt piena produktos, bet no rapša izspiest eļļu.

Lai nodrošinātu pilnīgu pašpatēriņu visās produktu grupās, būtu nepieciešams nedaudz palielināt augļu un dārzeņu platības, kā arī attīstīt ilgtermiņa uzglabāšanas jaudas. Tāpat cukgaļas ražošana šobrīd nesasniedz 100 % pašpatēriņa līmeni, taču krīzes situācijā to iespējams kompensēt ar vistas gaļu, kura Latvijā tiek saražota teju divreiz vairāk nekā patērēta. Pastāv atsevišķas nianšes, tomēr kopumā Latvija arī vissliktākajā scenārijā ir pilnībā pašpietiekama pārtikas ziņā. Lai gan būtu nepiecie-

Zemnieku saeimas ārpolitikas eksperts **Valters Zelčs:**

“Ja robežas tiktu pilnībā slēgtas, iedzīvotājiem būtu jārēķinās ar izmaiņām ēdienkartē, taču ne ar pārtikas trūkumu.”

FOTO: AGNESE GULBELETA, NO RAVIJA BAHŠTEINA ARHĪVA, PUBLICITĀTES